

Äitienpäivänä (10.5) saatiin suruviesti: tri Uuras Saarnivaaran pitkä ja ansiokas elämä on päättynyt. Vaikka hän oli jo kauan sairastellut, silti sanoma pysähdytti monen suomalaisen. Koiemme erään tärkeän jakson Suomen kirkon historiassa päättyneen: Uuras Saarnivaaran aika on ohitse.

Surulla ja kaipauksella, mutta samalla syvästi kiitollisena aloitan tätä muistokirjoitusta. Vaikka toisaalta tunnen tähän työhön ryhtyessäni suurta alamittaisuutta niin toisaalta kuitenkin koen sen velvollisuudekseni ja teen sen suurella halulla. Minulla on suuri tarve tuoda esille sitä, mitä Saarnivaara on minulle hengellisenä isänä merkinnyt ja mitä olen häneltä saanut. Samalla myös haluan kertoa, mikä Saarnivaaran merkitys on ollut koko Suomen kirkolle ja jopa koko Suomen Siionille. Tämän kaiken teen siis sydämen halulla kiitollisuudella ja kunnioituksella Saarnivaaran työtä kohtaan. Minulla ei ole mitään edellytyksiä puuttua siihen todennäköisesti hyvin mittavaan työhön, mitä Saarnivaara on tehnyt Amerikassa.

Persoona

Suuri oppineisuus ja syvä nöyryys yhdistyivät Saarnivaarassa ihailtavalla tavalla.

Uuras Saarnivaara tunnettiin ystävällisenä ja sympaattisena ihmisenä. Kaikesta näki, että hän syvästi arvosti ja rakasti jokaista kohtaamaansa ihmistä. Hänen käytöksensä oli hillittyä ja hienotunteista. "Kielen synteihin" hän ei varmaan paljon syyllistynyt sillä niin harkittuja ja tarkkaan punnittuja olivat hänen puheensa. Tähän myös pitkälti perustui se, että hänet koettiin luotettavana. Toisaalta luotettavuuteen vaikutti tinkimätön pitäytyminen Sanaan. Meille jäi tunto, että hänellä oli "sana Herralta". Hänen pyhittynyt olemuksensa loi ympärilleen ilmapiirin, jossa aistittiin "Jumala on läsnä". "Sinun sanasi on totuus" on eräs lause, jolla voitaisiin kuvata Saarnivaaran asennetta Raamattuun. Tämä totuus hallitsi häntä kaikissa tilanteissa.

Ryhdykäs ulkoinen olemus loi kuvan peräänantamattomasta Herran soturista. Saarnivaara oli huippusystemaattinen. Hän oli sekä maallissa että hengellisissä asioissa viimeisen päälle täsmällinen ja järjestyksen mies. Kaikki leväperäisyys oli hänelle vierasta.

Kukaan ei voine tohtoria syyttää "mammonan rakkaudessa". Hän antoi elämällään esimerkin siitä, kuinka "Herran on hopeat, kullatkin". Omakohtaisena kokemuksena muistan Saarnivaaran vierailun 90-luvun alussa Itä-Suomen synodin kirkkopäivillä Juuassa. Hän ei halunnut junalipun lisäksi muuta korvausta.

Hyvin selvästi aisti myös sen, että Saarnivaara Lutherin tapaan oli syvästi omantunnon ihminen.

Pitkästä teologisesta urasta johtuen joissakin kysymyksissä tapahtui "kypsymisen" tuomaa muutosta. Lähinnä nousee mieleeni tulkinta luterilaisesta kasteopista, joka -80 luvulla on kypsytynyt muotoon: "Lapsikaste ja pelastus luterilaisuudessa" (Valoa ristiltä 10/97).

Julistajana

Saarnivaaralla oli sanoma. Hänellä oli selkeä päämäärä: ihmisten johtaminen parannuksen paikalle. Laki ja evankeliumi, nuo luterilaisuuden pääelementit, olivat hänellä selkeästi ja esimerkillisesti esillä. Saarnivaara puhui ainoastaan keskeisestä. Hänelle sananjulistajan paikka oli niin vastuullinen, ettei hän koskaan syyllistynyt puhumaan "*lämpimikseen*". Huumoria hän viljeli sangen harvoin. Hän oli kuninkaan lähettiläs, jonka arvolle ei sopinut turhan puhuminen eikä leikinlasku. Sielunpelastusasia vaati hänen mukaansa arvokkuutta ja vakavuutta. Kuitenkin hän kahdenkeskisissä keskusteluissa oli hyvin inhimillinen ja vapautunut, mutta silloinkin hänen käytöksensä oli arvokasta, josta kaikki kaksimielisyyks oli kaukana.

Täyden evankeliumin julistaja

Paavali sanoo: "*Sillä minä en ole vetäytynyt pois julistamasta teille **kaikkea Jumalan tahtoa***" (Apt.20:27). Tämä piti paikkansa myös Uuras Saarnivaarasta. Uskoon tullessa ja erinomaisen muistin omaavana miehenä hän hallitsi Raamatun kannesta kanteen. Hän oli pyhittänyt elämänsä Jumalan sanalle. Vanhurskauttamisopin keskeisyys julistuksessa takasi sen, että laaja tietomäärä ei saanut kuulijoissa aikaan kaaosta, vaan koitui rakennukseksi. Perusteellinen Sanan tuntemus oli verraton apu suurten ihmismäärien sielunhoidossa. Sanan tuntemusta tarvittiin myös kamppailtaessa kirkossa yleisesti valtaapitävää liberaaliteologiaa vastaan. Monet

Suomen seurakunnat, joissa omat papit olivat kääntymättömiä ja liberaaliteologian hapattamia, saivat Saarnivaaran myötä tuulahduksen taivaasta ja nääntyvät uskovat tulivat johdetuiksi Sanan kirkkaille lähteille ja vihreille laitumille.

Saarnivaaraa tultiin kuulemaan yli rajojen. Vaikka hänelle oli mm. selkeä kastenäkemys, ei se estänyt toisen kirkkokunnan uskovia tulemasta sanankuuloon. Saarnivaaran raamatunselitykset ovat niin eri uskonelämän alueet kattavia, että niiden pohjalle voidaan vaivatta uusi yhteisö muodostaa.

Sielunhoitajana

Saarnivaaraa oli helppo lähestyä. Sielunhoidossa hänellä oli selvä tähtäyspiste: henkilön uskoon saattaminen. Keskeisenä oli parannukseen nöyrytyminen ja syntien tunnustaminen. Hän oli tinkimätön Sanan vaatimusten suhteen. Hän ei uskaltanut tehdä mitään ilman Sanan ohjausta. Tästä kaikesta huolimatta hän asettui nöyrästi hoidettavan rinnalle siten, ettei sielunhoidossa oleva kokenut millään lailla alemmuutta, vaan rohkeni tuoda esiin sen mikä tuntoa painoi.

Oppi ja elämä

En tunne toista suomalaista kirkonmiestä, jossa olisivat yhtä hyvin yhdistyneet kristillinen oppi ja elämä. Myönteisessä mielessä voidaan sanoa, että "Saarnivaara oli kävelevä Raamattu". Hän oli sisäistänyt Raamatun kaikilta sen osin niin täysin, että Jumalan sana tuli aina esille hänen kanssaan keskusteltaessa. Tietyssä mielessä Saarnivaara oli niitä, joissa **Sana oli tullut lihaksi**. Aina kun Saarnivaaran opetusta muistelee, nousee mieleen raamatunkohta, jota hän opetti. Hän oli parhaassa mielessä "Sanan palvelija". Hän ei julistanut vain sanoillaan vaan koko elämällään. Oppi ja elämä muodostivat hänessä sopusointuisen kokonaisuuden. Hän opetti toisille kuinka uskovan tulee Raamatun mukaan elää, mutta samalla hän itse oli tästä kaikesta erinomainen esikuva. Kaikesta näki, että mm. seuraavat Paavalin sanat olivat hänessä toteutuneet: *"Mutta sinä puhu sitä, mikä terveeseen oppiin soveltuu...Aseta itsesi kaikessa hyvien tekojen esikuvaksi, olkoon opetuksesi puhdasta ja arvokasta"* (Tiit.2:1,7).

Saarnivaarassa toteutui myös esimerkillisesti sanonta "terve sielu terveessä ruumiissa". Ruumista hän piti Pyhän Hengen temppelinä, jota on hoidettava tarpeellisen liikunnan ja ruokavalion avulla. Rautaisen itsekurin ansiosta hän säilytti ruumiinsa temppelin harvinaisen pitkään kunnossa. Suuri työtaakka ei vienyt häntä laiminlyömään ruumiillisen kunnan hoitamista. Kuitenkaan fysiikan hoitaminen ei saanut koskaan sielunhoidosta yllötettyä. Tohtori pitäytyi tässä kohden Raamatun sanaan: *"Sillä ruumiillisesta harjoituksesta on hyötyä vain vähään; mutta jumalisuudesta on hyötyä kaikkeen, koska sillä on elämän lupaus, sekä nykyisen, että tulevaisen"* (1 Tim.4:8). Voimme ajatella, että tri Saarnivaaran elämän sopusuhtaisuuden salaisuus oli siinä, että hänen sielunsa asiat olivat oikeassa järjestyksessä. Siitä säteili terveyttä, elämää ja järjestystä kaikille elämän sektoreille.

Saarnivaara ja ekumenia

Saarnivaaralle oli ensiarvoisen tärkeää uskovien yhteyden rakentaminen. Hänet tunnustettiin jaloksi Herran taistelijaksi yli rajojen. Kirkkojen Maailmanneuvoston (KMN) hän kuitenkin näki olevan väärän yhteyden tiellä ja tuomitsi sen ekumenian jyrkästi. Toistuvasti Saarnivaara kirjoissaan ja puheissaan varoitti kirkkoa harjoittamasta epäraamatullista yhteyttä. Hänellä oli selkeä Jumalan antama näky siitä, että ekumenia Rooman kanssa johtaa maailmankirkkoon, joka on lopunajan baabelilainen porttokirkko. *"Jos kirkkomme johtomiehet ja papit huutaisivat ja rukoilisivat epäraamatullisia oppeja ja opettajia vastaan, kirkkomme olisi aikoja sitten eronnut ekumeenisesta liikkeestä - tai oikeammin: se olisi alusta pitäen arkkipiispa Johanssonin kanssa sanonut tälle liikkeelle: Väisty taakseni, saatana!"* (Saarnivaara, Suuri Babylon, s.256). *"Tästä viimeisten aikojen ekumeenisesta yleiskirkosta käytetään nimitystä 'portto', koska se on väärän yhteydenharjoituksen tulos ja sen 'ruumiillistuma'. Se syntyy siten, että kristikunnan eri kirkot yhdistetään toisiinsa Jumalan sanan totuudesta välittämättä. Kaikkea hallitsevaksi ajatukseksi tulee 'rakkaus' ja 'yhteys'. Niitä, jotka Raamatun totuuden vuoksi eivät siihen suostu, tuomitaan rakkauttomina oppikiihkoilijoina, Kristuksen kirkon yhteyden särkijöinä"* (Saarnivaara, Suuri luopumus, s.231). Saarnivaarassa täytyivät "oikean profeetan tuntomerkit". Hänen ennustuksensa toteutuivat meidän silmiemme nähden ja korviemme kuullen. Emmekö sitä huomaa? **Yhteisen julistuksen allekirjoitus on Saarnivaaran profeettallisuuden sinetti!**

Suhde liberaaliteologiaan

Toistuvasti Saarnivaara puuttui siihen vaaraan, jonka vapaamielinen jumaluusoppi, liberaaliteologia muodostaa kirkolle: *"Teologinen liberalismi on alkanut lähinnä Saksassa. Sieltä se on levinnyt muihin maihin, ennen muuta teologisiin tiedekuntiin ja muihin pappien valmistuslaitoksiin. Liikkeen johtajina ovat yleensä olleet teologian professorit, vaikkakin näiden joukossa on aina ollut myös sen vastustajia.*

Juuri tämän johdosta sillä on ollut laajalle ulottuva kirkkojen elämää turmeleva vaikutus.

Aikaisempina vuosisatoina henkilön olisi ollut mahdollista olla ainakaan kirkon sananpalvelija ja johtomies, jos hän olisi kieltänyt Raamatun perustotuudet. Nykyään tilanne on monissa kirkoissa sellainen, että niissä tuskin pääsevät johtoasemiin muut kuin Raamatun perustotuuksia kieltävät liberaaliteologit." (Saarnivaara, Suuri luopumus, s.13). Kirjassaan **Onko Jumala todella sanonut?** Saarnivaara torjuu liberaaliteologioiden väitteet ja osoittaa mm., että liberaaliteologioiden juuret johtavat 1 Moos.kolmanteen lukuun: saatana oli ensimmäinen liberaaliteologi!

Saarnivaaralainen luterilaisuus

Saarnivaaralla on merkittävä vaikutus suomalaisen luterilaisuuden muokkaajana. Ensiksikin on mainittava se, että hän "raamitti" luterilaisuuden ja toiseksi: hän tulkitsi sitä johdonmukaisesti uskon ja "yksin Raamattu"-periaatteen näkökulmasta.

Saarnivaaran vaikutus Suomen kirkkoon on ollut niin laaja ja syvä, että on perusteltua katsoa hänen luoneen tietyn kirkollisen linjan. Tämä perustuu jo ensinnäkin hänen harvinaisen mittavaan pappisuraansa (60 v.!). Lisäksi hän on ollut tuottoisa hengellinen kirjailija ja tätä kautta vaikuttanut laajaan osaan kristikansasta. Kun tähän liitetään miltei jatkuva liikkeellä olo saarnamatkojen merkeissä, ei liene liioiteltua puhua eräästä vuosisatamme kirkollisesta vaikuttajasta.

Emme voine koskaan puhua Lutherin objektiivisesta tulkinnasta. Jo 500-vuoden aikaperiodi kyseenalaistaa tämän. Eikä Saarnivaarakaan tällaiseen varmasti pystynyt, enkä tiedä, pyrkiköhän edes siihen. Saarnivaaran suhtautumisesta Lutheriin ja ehkä myös Tunnustuskirjoihin voidaan sanoa: **hän selitti kaikki parhain päin.** Tämä kuitenkin ei koskaan tapahtunut totuuden kustannuksella. Tohtori dokumentoi aina tarkoin sanottavansa, näin myös Lutherin ja Tunnustuskirjojen suhteen. Saarnivaara "poimi" Lutherista ja Tunnustuskirjoista sen mikä ajoi uskonasiaa. Tässä mielessä hän käytti näitä valikoiden. Enkä näe muuta mahdollisuuttakaan, kun on kysymyksessä Herran seurakunnan rakentaminen apostolien perustukselle. Saarnivaaralla oli erinomainen kyky ja lahjaa liittää yhteen Raamatun sana ja Luther saumattomaksi kokonaisuudeksi. Hän liitti nämä asiat yhteen siten, että kuitenkin aina säilyivät voimassa keskeiset "yksin Raamattu, yksin Kristus, yksin usko ja yksin armo" -periaatteet.

Luterilaisuuden kentällä on kovin vaikeaa kiistää Saarnivaaran painoarvoa. Saarnivaaran väitöskirja v.1948 käsitteli Lutherin pelastusoppia, lähinnä vanhurskauttamista. Jatkuvasti tämänkin jälkeen Saarnivaara ja Luther ovat viihtyneet hyvin yhdessä. Löytyykö 1900-luvulta yhtäkään toista kirkonmiestä, joka olisi näin saumattomasti kulkenut käsikädessä Lutherin kanssa? Ei liene yliampuvaa sanoa, että Saarnivaaralla oli aina "Raamattu oikeassa ja Tunnustuskirjat ja Luther vasemmassa kädessä. Vielä viimeisessä kirjassaan **Elämä uskossa** (1995) Saarnivaara ihailtavalla tavalla ja onnistuneesti liittää nämä kaksi, Raamatun ja Tunnustuskirjat yhteen. Tämän kirja, jota on pidettävä Saarnivaaran testamenttina, alkusanoissa kirjoittajamme ilmaisee kirjan sisällön sanoin: *"Raamatun totuudet ja kristillisen elämän eri puolet on tässä kirjassa esitetty pyhän Kirjan ja luterilaisen kirkon Tunnustuskirjan sanoilla"* (mt. s.5). Pitkälti **Saarnivaaran ansiota on, että uudestisyntynyt ihminenkin voi Suomessa sanoa vilpittömästi ja riemullisesti: olen luterilainen!** Tällöin kuitenkin on välttämätöntä selvennykseksi jatkaa: **olen saarnivaaralainen luterilainen.**

Joillekin tämä saattaa olla käsittämätöntä, jopa yhden miehen liikaa korottamista. Toiset taas eivät koe Saarnivaaran linjaa merkittävästi poikkeavana yleisestä kirkkomme linjasta. Näille jälkimmäisille suosittelen "ajattelun avuksi" perusteellista tutustumista Saarnivaaran tuotantoon. Itse koen, että Saarnivaara oli siinä määrin kaikillakin uskonelämän alueilla tiukasti Raamattuun pitäytyvä, että teen vääryyttä häntä kohtaan, jos puhun hänen korostuksistaan. Sanoisin vain, että "Saarnivaara oli raamatullinen mies!" Hänen korostuksensa painottuivat raamatullisuuteen ja luterilaisuuteen. Jokainen Saarnivaaran tuotantoon syvällisemmin tutustunut on myöntäväinen kanssani ajattelemaan, hänen luterilaisuudessaan olemme tekemisissä muun kuin kansankirkon luterilaisuuden kanssa.

Saarnivaaran luterilaisuuteen liittyy rooma-vastaisuus samalla terävyydellä kuin Lutherin oppiin. Mikään

kompromissi ei ole mahdollinen.

Olen varma siitä, että ellei Saarnivaaran tapaista jumalanmiestä olisi ollut, kansankirkon menetykselle vapaille suunnille olisi ollut huomattavasti suurempi. Jo tässäkin mielessä kansankirkonkin pitäisi osoittaa arvostustaan Saarnivaaralle.

Saarnivaaran korostukset

Negatiivisesti ajatellen voidaan puhua "korostuksista", kun on tarvetta tehdä jonkun meille epämiellyttävän henkilön kristillisyyttä kyseenalaiseksi. **Saarnivaaran korostukset olivat Raamatun korostuksia!** Kun kiitin tohtoria hänen viimeisen kirjansa **Elämä uskossa** johdosta, hän mainitsi: "*Niin, eihän siinä oikeastaan ole paljon muuta kuin Raamattua.*" Saarnivaaran tuotantoon laajemmalti paneutuneet joutuvat myöntämään, että tämä oli ominaista kaikillekin tohtorin kirjoille. Erikoisesti näin voidaan sanoa myös kirjojen **Näin sanoo Herra** ja **Katso, tässä on tie** kohdalla. Tämä tiukka Sanaan pitäytyminen antaa lukijalle ja kuulijalle tunnon: tämä on luotettavaa, tämä perustus kestää! Tämä on jotakin aivan muuta kuin jos puhuja on jotakin mieltä asiasta.

Saarnivaara oli **julistaja** sanan parhaassa ja syvimmissä merkityksessä. Hän ei katsonut tehtäväkseen Sanan ja sanoman muuttamista, vaan sen välittämisen. Kaiken pohjalla oli sananpalvelijan kutsumus, jonka hän otti esimerkillisen vakavasti. Näytti siltä, että hänen siivittäjänsä sananjulistajan vaativalla saralla olivat mm. Paavalin sanat: "*En minä kuitenkaan pidä henkeäni itselleni minkään arvoisena, kunhan vain täytän juoksuni ja sen viran, jonka minä Herralta Jeesukselta olen saanut: Jumalan armon evankeliumin todistamisen.*" (Apt.20:24).

Valona ja suolana

"*Hän oli palava ja loistava lamppu*" (Joh.5:35). Saarnivaara oli "parannussaarnaaja", kuitenkin siten, että kuulijat aistivat puhujan itsensäkin ahkeroivan totisessa parannuksessa. Ei liene liioiteltua sanoa, että hänen monet vuosikymmenet Suomessa jatkunut palvelutehtävänsä on ollut merkittävästi estämässä Jumalan vihanmaljojen kaatumista kansamme ja kirkkomme ylle.

Saarnivaaralla oli parannuksen sana tavalliselle kansalaiselle, mutta hän myös rohkeni puuttua arvovaltaisiin henkilöihin. Erittäin suuresti hän **kantoi vastuuta Suomen luterilaisen kirkon tilasta**. Siinä eivät jääneet rauhaan papit, piispat eivätkä professoritkaan. Tässä mielessä hänellä oli pitkälti edeltäjänsä **Urho Muroman** kutsumus. Monia muitakin yhteisiä piirteitä näistä jumalanmiehistä löytyy.

Saarnivaara hylkäsi sovun maailman kanssa ollakseen sovussa Jumalan ja Raamatun kanssa.

Saarnivaara kuuluu niihin miehiin, jotka katsovat, että kokonaiseen evankeliumiin kuuluu sekä varsinainen evankeliumin julistus että myös sen puolustaminen (apologia) ja **väärän evankeliumin kumoaminen**. Tätä tehtävää on mahdotonta Suomenkaan kirkossa toteuttaa ilman, että julistajaan laitetaan leima "kirkon vastainen", ja se taas merkitsee sitä raastavaa yksinäisyyttä ja orpoutta, jota jumalanmiehet ovat kautta aikojen saaneet kokea "ulkopuolella leirin". Joidenkin kirkkojen kohdalla Saarnivaarakin oli "porttikiellossa".

Tässä yhteydessä on syytä myös mainita, että Saarnivaara kantoi uskoviensa paimentamisessa vastuuta sitenkin, että kirjoitti kirjoja harhaopin vallassa olevista yhteisöistä, kuten *adventisteista, jehovan todistajista ja mormoneista*.

Lutherista kerrotaan: "*Yleensä hän iän mukana kiivaus vähenee ja karkeus tasaantuu, mutta Lutherin laita näytti olevan päinvastoin*" (Kares, Luther, ss.97-98). Tämä piti paikkansa myös Saarnivaarasta. Ikä ei tuonut sanan eikä kynän käyttöön mitään lepsuilua.

Kirjallinen toiminta

Saarnivaaran koko toiminta keskittyi määrätietoisesti yhteen: sielujen pelastukseen. Tähän liittyi kiinteästi sisälähetys, evankeliointi ja kotilähetystyö. Kotilähetystykseen liittyviä opaskirjoja olivat: *Tulta maan päälle*, *Vie sana veljesi luo* ja *Kuinka on sun sielus laita?*

Ekumenia oli Saarnivaaran erikoisosaamista. Tältä alalta on mm. *Kohti suurta Baabelia*, *Suuri luopumus*, *Suuri Babylon*.

Raamattu oli tohtorin "suuri rakkaus". Hän joutui puolustautumaan liberaaliteologiaa vastaan tohtoritasolla lähes yksin. Hän piti keskeisenä asiana, että seurakuntalaisilla on luotettava raamatunkäännös. Hän ei luottanut viralliseen käännökseen vaan julkaisi ensin *Raamattu korjauksin ja selityksin* (1987) ja myöhemmin (1993) *Jumalan kansan Pyhä Raamattu selityksin*. Edelleen hän julkaisi liberaaliteologiaa vastaan kirjan *Voiko*

Raamattuun luottaa? (1982) ja *Onko Jumala todella sanonut?* (1966). Erinomainen elämäkertateos on kolmiosainen *He elivät Jumalan voimassa* (1975-76), jossa kirkkohistoriaa käsitellään varsin mielenkiintoisesti "uskon näkökulmasta".

Viimeisenä on syytä mainita laajasta kirjallisesta tuotannosta Saarnivaaran "testamentti", *Elämä uskossa. Jumalan kansan kristinoppi* (1995). Inhimilliseltä kannalta katsoen on hämmästyttävää, että hän tuossa iässä vielä pystyy tällaiseen suoritukseen. Siinä on tohtorin testamentti ja koko hänen uskonoppinsa pähkinänkuoressa. Saarnivaaran tarkistettu kastenäkemys tulee laajemmin esille **Valoa ristiltä**-lehden (10/97) artikkelissa *Lapsikaste ja pelastus luterilaisuudessa*. Tässä hän selkeästi hylkää opin kasteessa tapahtuvasta uudestisyntymisestä.

Saarnivaaran kirjojen teksti ei ole verrattavissa mihin tahansa tekstiin, vaan se on erikoisasemassa siksi, että siinä linjataan **oikean luterilaisen kirkon oppi**, kuten edellä on osoitettu. Saarnivaaran kirjat sisältävät näin uuden kirkon piirustukset.

Jumalasta sairaaksi tullut mies

Jumalanmiehistä on yleensä löydettävissä joku paradoksi. **Lutherista** sanoo Thomas Carlyle: *"Ehkei kukaan muu ihminen, jolla on niin nöyrä ja rauhallinen mielenlaatu, ole koskaan täyttännyt maailmaa sodalla ja taistelulla"* (Kares, Luther, s.162). Ehkä tämä kaikki on jossakin mielessä sovittavissa myös Uuras Saarnivaaraan taustanaan Suomen kirkollinen kenttä. Uuras Saarnivaara oli esimerkillinen "kirkkotaistelija". Millä ehdoilla Saarnivaara pysyi ja kesti suomalaisessa luopiokirkossa? Näkisin siihen vain yhden selityksen ja ratkaisun: **hän pysyi siinä ainoastaan kirkkotaistelun etumerkein!** Täsmälleen sama piti paikkansa myös Urho Muromaan. Luontovarustuksensa puoleen Saarnivaara ei ehkä ollut taistelija, mutta Herra teki hänestä sellaisen. Hän kävi "Herran sotia". Hän oli valmis taistelemaan ja kärsimään Herran asian puolesta.

Jos Lutherista voitiin sanoa, ettei hän ollut systemaattikko, Saarnivaara oli tässä kyllä hänen ehdoton vastakohtansa. Yhteistä Lutherille ja Saarnivaaralle oli, että he olivat molemmat täysin antautuneet asialleen ja paloivat evankeliumin tullesta. Molemmat olivat edelleen järkähtämättömiä graniittikalioita, joita ihmismielipiteet eivät saaneet kääntymään Sanan tieltä.

Saarnivaara kohtalona lienee ollut muiden jumalanmiesten tapaan paljon yksinäisiä hetkiä. Saarnivaara samoin kuin Lutherkin olivat tohtoreita, Saarnivaara jopa "tuplatohtori". Kuitenkin molempiin heistä lienee sovittavissa ainakin jossakin elämänsä tilanteessa apostoli Paavalin sanat: *"Kaikki jättivät minut"* (2 Tim.4:14). Jottei totuus unohtuisi, lienee sanottava, että tohtorin arvo sinänsä vetää ihmisiä puoleensa, mutta se ei vielä merkitse sitä, että evankeliumi olisi saanut vähääkään tilaa ihmisyydämässä. **Luther** kirjoittaa: *"Onhan tosin meikäläisissä muutamia, jotka kunnioittavat meitä sananpalvelustoimen tähden, mutta missä on yhden yksikin, joka meitä itseämme kunnioittaisi? Sen sijaa meitä sata vihaa, halveksii ja vainooa"* (Gal.kirj.sel. s.659).

Saarnivaara ja uusi kirkko

Saarnivaara toimi kirkon sisällä, viime vuosina Kansanlähetyksessä, mutta hän ei ollut hengellisesti sidottu mihinkään ryhmään, vaan oli sanan parhaassa merkityksessä "valtakuntakristitty". Viime vuosina tapahtunut ja jatkuvasti voimistunut herätysliikkeiden kirkollistuminen, ei ole tuntematon prosessi Kansanlähetyksessäkään. Saarnivaara sai Herralta armon olla tämän turmiollisen kehityksen ulkopuolella. Hän seiso jämäkästi sillä pohjalla, jolta Kansanlähetykselle sai alkunsa -60 luvun lopulla.

Kuten edellä mainittiin, voidaan katsoa, että Saarnivaaran myötä on syntynyt uusi luterilaisuuden haara. **Suomen Vanhauskoisilla** on alun alkaen ollut kiinteät siteet Saarnivaaraan ja se tahtoo olla vaalimassa ja siirtämässä hänen jaloa perintöään eteenpäin. Saarnivaaran korostukset ovat myös vanhauskoisten korostuksia.

Allekirjoittaneen rakkaus Lutheriin ja luterilaisen tunnustukseen sai alkunsa siitä, kun tri Saarnivaara Tampereen kadulla -60 luvun lopulla kulkiessamme lausahti minulle: "Entä jos alkaisit tutkia Lutheria!" Ehkä ei ole aivan sattumaakaan, että Uuras Saarnivaaran syntymäpäivä 17.2. osuu **Väinön** päivän kohdalle. Kun vanhauskoisten oppiperustaa laadittiin, Saarnivaara osallistui tähän ja hyväksyi sen kokonaisuudessaan.

Myöhemmin kansanlähetykspäivillä hän antoi luvan vanhauskoisten oppiperustaa käsittelevän esitteen jakamiseen juhlaväelle. Kiinteä sitoutuminen Saarnivaaran oppiin tapahtui v.1995, jolloin **Elämä uskossa** hyväksyttiin virallisesti vanhauskoisten kristinopiksi.

Kun viime aikoina vanhauskoiset ovat katsoneet rooma-sopimuksen myötä nykyisen luterilaisen kirkon kulkeneen tiensä päähän, on esitetty uuden yhteisön perustamista luterilaiselle pohjalle. Väärinkäsitysten välttämiseksi sanon nyt "ilman sarvia ja hampaita", että **kyseessä on nimenomaan ja ainoastaan**

Saarnivaaran viitoittama luterilaisuus!

Muutama päivä ennen kuolemaansa Saarnivaara sai kirkollisen suruviestin: kansankirkkomme on myyty Roomalle. Saattaahan olla, että tämä viesti lopullisesti mursi väsyneen matkamiehen ja taistelijan - tätä emme tiedä. Meidän on syytä vakavasti kysyä **olisiko Saarnivaaran kirkkorakkaus kestänyt Rooma-ratkaisun**. Hän oli niin sisäisesti kasvanut sekä Raamattuun että Lutheriin, että kirkossa pysyminen olisi saattanut olla ylivoimaista. En pysty ajattelemaan Saarnivaaraa paavin kirkon jäsenenä vaikka kuinka tahtoisinkin. Saarnivaara ei ole ottamassa kantaa kirkolliskokouksen päätökseen, jossa kerralla turhennettiin tohtorin koko elämäntyö. On selvää, ettei uudessa yhteisössä (Rooman kirkossa) ole tilaa Raamatulle, Lutherille sen enempää kuin Saarnivaarallekaan. Me Saarnivaaran muistoa kunnioittavat ja hänestä Jumalaa syvästi kiittävät joudumme ottamaan kantaa, kuinka me suhtaudumme päätökseen, jolla heitetään häpäisyn lokaa koko rakkaan tohtorimme elämäntyön ylitse.

Voimmeko mitenkään muuten paremmin kunnioittaa hänen muistoaan kuin pitämällä voimassa ja riippumalla kiinni siinä, mitä hän on sanonut ja opettanut? Voimmeko me tämän tehdä paavin syliin menneessä Suomen luterilaisessa kirkossa? Emme, tuhannesti, emme! Uskollisuus ja kuuliaisuus Saarnivaaran opetuksille pitävät meidät taatusti ulkopuolella nyt katoliseksi muuttuneen Suomen luterilaisen kirkon. Siis Saarnivaaran muisto ja kunnioittaminen velvoittaa meitä uuden luterilaisen kirkon perustamiseen. Näin tohtori Saarnivaaran kuolema olkoon siltana uuteen kirkkoon. Muussa tapauksessa me liitymme tohtorin muiston häpäisijöihin. Jääminen nykyiseen "katoliseen" kirkkoon merkitsee tohtorin koko elämäntehtävän turhentamista.

Me emme voi sellaisenaan ottaa enää Saarnivaaran lausuntoja, jotka koskevat uskovan suhdetta kirkkoon. Kirkko, jossa tohtori eli ja jonka puolesta hän taisteli, lakkasi rooma-sopimuksen myötä olemasta. Lisäksi hän itse on jo jättänyt kirkon.

Ei ole väärin käsittää Saarnivaara 1900-luvun uskonpuhdistajaksi, joka yritti tosissaan palauttaa luterilaisen kirkon yksin Raamattu-periaatteelle.

Ehkä taivas on kätkenyt tähän surusanomaan koko Suomen kristikansalle **nisunjyvän** salatun, mutta ylösnousemuksen ylenpalttista lohdutusta ja toivoa täynnä olevan viestin: **Saarnivaaran kuolinpäivä olkoon uuden kirkon syntymäpäivä!**

Ulos Baabelista

Saarnivaara näki, että tilanne kirkossa kehittyi ennen pitkää uskoville sietämättömäksi. Hän ei kuulunut niihin, jotka jäävät kirkkoon millä hinnalla hyvänsä. *"Noa perheineen muodosti Jumalan kansan ennen vedenpaisumusta. Ennen tuhoa heille tuli käsky mennä arkkiiin turvaan, jättäen taakseen syntisen ihmiskunnan. Sodomassa Loot perheineen muodosti Jumalan kansan siellä asuvan osan. Ennen kaupungin tuhoa hänelle tuli käsky lähteä siitä pois. Kun Jerusalemin syntimitta oli täysi ja sen tuho lähestyi, Jumalan kansan, seurakunnan, oli lähdettävä siitä pois.*

*Antikristillisen baabelkirkon ollessa rakenteilla ekumeenisen liikkeen toimesta lukuisat (yleensä pienet) kirkkokunnat ovat asettuneet sitä vastaan. Jo tässä vaiheessa (1967 VH:n huom.) myös monet yksityiset kristityt ovat noudattaneet Raamatun ohjeita olla antautumatta kantamaan yhteistä iestä uskottomien kanssa ja vetäytyneet pois Raamatun totuudesta luopuneista. Baabelkirkon syntyessä siihen liittyvien kirkkojen piirissä on kuitenkin vielä paljon Jumalan kansaa. Heille Raamattu antaa ohjeen: **'Lähtekää siitä ulos, te minun kansani, ettette tulisi hänen synteihinsä osallisiksi ja saisitte tekniä hänen vitsauksistansa` (Ilm.18:4)**" - Saarnivaara, Suuri luopumus. s.234.*

Saarnivaara on taivaallista kutsua (Ilm.18:4) noudattaen lähtenyt porttokirkosta. Mikä on meidän ratkaisumme? Voitaisiinko hänen taivaaseen kutsumisensa tulkita myös meille taivaalliseksi ääneksi ja kehotukseksi Baabelista lähtemiseksi?

Muisto velvoittaa

Saarnivaaralle oli paljon annettu, annettu välitettäväksi Suomen kristikansalle. Meillä on vastuu, kuinka me käytämme hänen antamansa voimalliset opetukset. Hän oli mies "Jumalan lähettämä". Kohtaako Suomea Jerusalemin tuomio ja kohtalo? Pitääkö myös meistä paikkansa Jeesuksen sanat Herran profeettojen vainoojina ja vaientajina? *"Jerusalem, Jerusalem, sinä joka tapat profeetat ja kivität ne, jotka ovat sinun tykösi lähetetyt" (Matt.23:37)*. Vai nöyryyemmekö parannukseen ja hyväksymme uskonpuhdistuksen keskuudessamme? On suurenmoinen asia, että meillä on vielä hänen kuolemansa jälkeen mahdollisuus kerrata hänen opetuksiaan kirjojen ja kasettien välityksellä. Näin hän elävällä tavalla vielä "kuoltuaankin puhuu" (Hebr.11:4).

Suomen kirkolla on ollut taipumusta hylätä aikansa profeettojen parannussaarna. Lienee turhaa **Yhteisen julistuksen** allekirjoittamisen jälkeen sanoa, että näin on käynyt tässäkin tapauksessa. Me emme saa unohtaa, että vietämme "tuplahautajaisia", Saarnivaaran ja Suomen luterilaisen kirkon. Kuoleman korjattua omansa annetaan profeetalle "arvonpalautus" ja riennetään kilvan hautakumpua kukittamaan. Näin käynee Saarnivaarankin tapauksessa - mikäli entiset merkit paikkansa pitävät.

Suuri johtaja on poissa

Tiililä on mennyt, Muroma on mennyt, nyt meiltä otettiin Saarnivaara. Suomen uskova kansa ei ole voinut aikoihin tunnustaa kirkon virallisia johtajia paimenikseen heidän luopumuksensa takia, mutta Herra on itse lähettänyt sille paimenia. Rukoilkaamme Herralta uusia paimenia, mutta samalla nojautukaamme niihin opetuksiin, joita Herra Saarnivaaran välityksellä on meille antanut. Raamattu sanoo: **"Muistakaa johtajianne, jotka ovat puhuneet teille Jumalan sanaa; katsokaa, kuinka heidän vaelluksensa on päättynyt, ja seuratkaa heidän uskoansa"** (Hebr.13:7).

Kiitollisena kaivaten ja siunaten: Väinö Hotti

Valoa ristiltä 5/1998

